:1

מהא דאמרינן פרק הערל (יבמות דף עת. ושם) נכרית מעוברת כגופיה הואיל ואין סופו ליטלו ובטילי) לגביה ולא חייך: וגורו על רובו

שנתגיירה בנה אין לריך טבילה ופריך אמאי וכי חימא משום דרבי שאינו מקפיד. הואיל והוי רוב ודמי במקלת לחלילה דאורייתא: ועל

ידבר תורה רובו ומהפיד עליו חוצא ושאינו ס

מקפיד עליו אינו חוצץ וגזרו על רובו שאינו

מקפיד משום רובו המקפיד ועל מיעומו

המקפיד משום רובו המקפיד וליגזר נמי על

מיעומו שאינו מקפיד משום מיעומו המקפיד

אי נמי משום רובו שאינו מקפיד יהיא גופא

גזירה ואנן ניקום ונגזר גזירה לגזירה מחיצין

הא דאמרן הניחא סלרבי יהודה אלא לר"מ

מאי איכא למימר כי אתאי הלכתא לגוד

יולבוד ודופן עקומה: ושאין לה שלש דפנות:

תנו רבנן אשתים סכהלכתו ושלישית אפילו

מפח ר"ש אומר שלש כהלכתן ורביעית

אפילו מפח במאי קמיפלגי רבנז מברי יש

אם למסורת ור' שמעון סבר יש אם למקרא

רבנז סברי יש אם למסורת יבסכת בסכת

בסכות הרי כאן ארבע דל חד לגופיה פשו

להו תלתא שתים כהלכתן ואתאי הלכתא

וגרעתה לשלישית ואוקמה אמפח ר' שמעוז

סבר יש אם למקרא בסכות בסכות

בסכות ״הרי כאן שש דל חד קרא לגופיה פשו להו ארבע שלש כהלכתן אתאי הלכתא

וגרעתה לרביעית ואוקמתה אמפח ואי

בעית אימא דכולי עלמא יש אם למקרא

והכא בהא קמיפלגי מר סבר יסככה בעיא

קרא ומר סבר סככה לא בעיא קרא ואיבעית

אימא דכולי עלמא יש אם למסורת והכא

בהא קמיפלגי מ"ם כי אתאי הלכתא לגרע

ומ"ם כי אתאי הלכתא להוםיף ואיבעית

אימא דכולי עלמא כי אתאי הלכתא לגרע

ויש אם למסורת והכא ייבדורשין תחילות

קמיפלגי מ"ם דורשין תחילות ומ"ם אין

דורשין תחילות רב מתנה אמר מעמיה דר"ש

מהכא יומם מחורב לצל יומם מחורב

ויעמידנו

דבר סורה. הלכה למשה מסיני: רובו. רוב שערו מטונף בטיט או קשור אחת אחת ומקפיד עליו חולץ: אין מקפיד עליו. הוה ליה

מיעוטו המקפיד. הואיל ודמי ליה

בהקפדה: (א) גורה. לאו הלכה למשה

מסיני הוא אלא גזירה מדרבנן ורובו

המקפיד לחודיה הוא דהוי הלכה

למשה מסיני: הא דאמרן. לגובה

עשרה: הניחה לרבי יהודה. דלח

נפקא ליה מקראי אנטריך הלכתא: לגוד. להיכא דלריך למיגד או גוד

אחית או אסיק כגון אכסדרה

בבקעה דאמרינן בה פי תקרה יורד

וקותס י: ולבוד. פחות מג': דופן

עקומה. פחות מד' אמות: שמים

כהלכתן. מזרחית ולפונית כמין

בספר תורה לישראל היא האם

והעיקר ולא כמו שהוא נקרא: בסכת

תשבו ישבו בסכת כי בסכות הושבתי

חד מלא ותרין חסרין: בסכת. משמע

חדה: לגופיה. דחין דורשין תחילות.

פסוק הנאמר ראשון אינו לדרשה

אלא למשמעו אתא: הילכסא. הא

דאמרינן לעיל [ה:] הלכה למשה מסיני

להכי נמי אתמר ליה הלכתא למחיצות

למיגרעיה לשלישית דופן סוכה

ולמיסגי ליה בטפח: סככה לא בעי

קרא. דממשמעותא דגופיה נפקא

דסוכה בלא סכך לא מקרייא: דורשין

מחילום. לדרשה הוו להו ארבעה:

למחסה ולמסתור וגו'. ובלה הרבע

מקום

באיזה

ויעמידנו

ללד מערב או במזרחית ללד דרום:

מחיצות לאו מחסה מזרם .

הוא שהרוח משיב את

הזרם דרך דופן הפרוץ:

שירנה אם השתים מזרחית

לפונית יעשה הטפח

בסוף הלפונית במקלועו

כנגד היולא.

שהמחיצה כלה

גאם או דרומית

ומערבית: כהלכתו.

כשיעור משך סוכה:

יש אם למסורת. כמה

שכתב משה ומסר

ל) עירובין ד: עח. נדה סו:, ב)

עשין מג טור שו"ע א"ח מי תרל סעיף ב:

רבינו חננאל

ודברי ר' יצחק מפורשיו רובור ליבווק מפודשין ביבמות בפרק הערל, דגרסינן התם ואלא הא רבא מעוברת דאמר טבילה. וכי תימא משום סבילוו, וכי והמא משום דר' יצחק דאמר דבר תורה רובו ומקפיד עליו [חוצץ רובו שאינו מקפיד עליון אינו חוצץ, והאמר רב כהנא לא שנו אלא רובו אבל כולו אע״פ שאינו מקפיד חוצץ. ומשני שאני שמעינז מינה דהאי רובו רוב גופו של אדם הוא. יוב גופו של אום וווא. b) ואתאי הלכתא גזרו על רובו שאינו מקפיד להיות חוצץ, משום רובו המקפיד שהוא דבר תורה, וכן . מיעוטו המקפיד משום על מיעוטו שאינו משום מיעוטו מקפיד . המקפיד כו', ודחינן רובו שאינו מקפיד ומיעוטו המקפיד] גזירה נינהו. ואין גוזרין גזרה לגזרה. פי׳ המקפיד, כגון שעוה וכיוצא בה שיש דבוק בבשרו של אדם ומקפיד עליו להוציאו מעל בשרו, חוצץ. כדתנן כל המקפיד עליו ³ להסירו חוצץ וכל שאינו מקפיד עליו להסירו אינו חוצץ. ושאיז (ע)לה שלש דפנות כו׳ תנו רבנן שתים כהלכתן ושלישית אפילו טפח, ר׳ שמעון אומר שלש . כהלכתן ורביעית אפילו טפח. במאי פליגי. רבנז ספרו. במאי פליגי, ובגן סברי יש אם למסורת, פירוש כמסורת הכתיבה וחסירין הן, בסכת בסכת בסוכות הרי כאן ארבע, דל חד לגופיה פשו להו נ׳. שתים כהלכתו אתאי הלכתא גרעתא לשלישית ואוקימתא אטפח. [פי׳] . הלכתא הא דגרסינז בנדה זעירא דמן חברייא חמשה שיעורן [טפח], ואלו הן שליא ושופר ושדרא ואיזוב ודופן הסוכה. דתניא שתים כהלכתן שמעון סבר יש אם למקרא ולא חיישינן לכתיבה, דבסוכות בסוכות בסוכות קרינן, הרי כאן שש, דל קרא לגופיה פשו . להו ארבע, שלש כהלכתן ורביעית אפילו טפח, אתאי הלכתא, האי דתני אושעיא, גרעתא לרביעית אוקימתא אטפח. איבעית אימא כולי עלמא יש אם אימא כולי עלטא יש אב למקרא, וד' הם, ובהא פליגי תנא קמא סבר סככה בעיא קרא פשו להו תלת. שמעון סבר סככה וו שמעון טבו טכנה לא בעיא קרא. איבעית אימא כולי עלמא יש אם אימא כולי עלמא יש אם למסורת, וד' הם, דל חד לגופיה פשו להו תלת, . תנא קמא סבר כי אתאי . הלכתא למיגרע מהני תלת חד ולוקמה אטפח, ור׳ שמעון כי אתאי לטפויי

יצחק האמר רב כהנא לא שנו אלא חולך בינו לבין המים וי"ל דאלטריך

ואפילו אינו מקפיד חולך ועוד מדקיהיב שיעורא בחלילה במסכת מקוחות (פ"ט מ"ה) ומייתי לה בסוף אלו קשרים (שבת דף קיד.) על המרדעת רשב"ג אומר עד כאיסר האיטלקי עוד מייתי התם של בנאים של תלמידי חכמים מלד אחד חולך ושל בור משני לדדין ובזבחים בסוף דם חטחת (דף נח:) דם על בגדו חולך ואם טבח הוא אינו חולך רבב על בגדו חולך ואם מוכר רבב הוא אינו חולך וא"ת כיון דאתא הלכתא לרובו ולא למעוטו א״כ קרא למאי אתא דדרשינן בשרו שלא יהא דבר לבית הסתרים כדאיתא בפרה המא לקדושין (דף כה.): ורבי שמעון סבר יש אם למקרא. כולהו מודו דדרשינן מקרא ומסורת דלא על חנם נכתב כן אלא במילתא דמיכחשי אהדדי פליגי דמר סבר מקרא עיקר כדחשכחן ר"ע בריש סנהדרין (דף ד.) דסבר יש אם למקרא ובפ׳ כל שעה (פסחים דף לו.) גבי לחם עוני דדריש מקרא ומסורת ובפ׳ לולב הגזול (לקמן דף לד:) תנן ר"ע אומר כשם שלולב אחד ואתרוג אחד כך כו' ודרשינן בגמרא [דף לב.] לולב אחד מדכתיב כפת חסר וי"ו וכן ר"ש דסבר הכא יש אם למקרא ובפ׳ קמא דקדושין (דף יח:) גבי בבגדו בה דריש מקרא ומסורת ומיהו קשה דלרבי עקיבא דלא דריש התם אלא מקרא לחוד ואמאי לא דריש תרוייהו כר' שמעון כדאמרינן גבי לחם עוני ועוד אשכחן ר"ע דסבר יש אם למקרא ולקמן בסמוך [דף ז:] מכשיר ר"ע סוכה

הוה ליה לאקשויי דבבשר אפילו משהו

דבך תורה רובו ומקפיד עליו חוצץ. י״מ דהכא איירי נשער

אבל בבשר חולך אפילו מיעוטו שאינו מקפיד וקשה לר"ח

רובו אבל כולו חולך והשתא דעדיפא

ולמחסה ולמסתור מזרם וממטר ואותו מפח היכן מעמידו אמר רב מעמידו כנגד היוצא בראש הספינה ומוכח שמעתא משום אמרי ליה רב כהנא ורב אסי לרב דהסבר סוכה דירת עראי בעינו אלמא לא בעי ג' כהלכתן דחד טעמא הוא

כדקאמרי׳ בההוא שמעתא (כ 0 (דרשב"ג) דפליג אדר"ע שוין בסוכה דדירת קבע בעינן א"כ סבר ר"ע יש אם למסורת ומיהו בזה יש לומר כמו שאפרש לקמן דהאי דקאמר כולהו סבירא להו סוכה דירת קבע בעינן לא בשביל שיהו שוין אבל עוד קשה דהא ר"ע ור"ש דסברי יש אם למקרא ומחייבי אחתיכה אחת בפרק דם שחיטה (בכרימות דף כב:) גבי חתיכה של חולין וחתיכה של קדש בא אחד ואכל את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה זה מביא אשם חלוי זוה מביא אשם חלוי דברי ר"ע ר"ש אומר שניהם מביאין אשם אחד וכן גבי חלב ושומן אלמא לא בעינן חתיכה משתי חתיכות ומאן דבעי חתיכה משתי חתיכות אמרינן בפרק ספק אכל (שם דף n;) משום דמלות⁶ קרינא ביה ומאן דמחייב סבר יש אם למסורת מלת⁰ כתיב ואין לפרש ההיא דדם שחיטה בשתי חתיכות גדולות שאכל זה מזו כזית וזה מזו כזית דתרווייהו שתי מצות דעל כרחך טעמא משום דלא בעי חתיכה משתי חתיכות כדמוכח התם בשילהי פירקין בגמרא גבי ר' יוסי דקאמר חתיכה משתי חתיכות איכא בינייהו ואין לומר דכיון דהוו לכתחילה שנים חשוב מצות משום דאיקבע איסורא דהא רב נחמן הוא דקאמר הכי בריש פרק ספק אכל (שם יח.) אבל רבה דמפרש טעמא משום דמנות קרינן בה לית ליה כלל כדמוכח התם ועוד קשיא מדר׳ שמעון להאי לישנא דאמרינן הכא דכולי עלמא יש אם למסורת ובסוף פרק כילד לולין (פסחים דף פו:) גבי בבית אחד יאכל קסבר יש אם למקרא ועוד קשה דלקמן

(דף ט:) פסלינן לכ"ע סוכה תחת סוכה מדכתיב בסכת ולא אמרינן יש אם למקרא: וַוע"ע חוסי לקתן לב. ד"ה כפת ותוספות סנהדרין ד. ד"ה כולהו ותוספות זבחים מ. ד"ה לא נצרכה ותוספות נדה טו. ד"ה לא ותוספות פסחים לו. ד"ה עונין:

בדורשין תחידות קמיפדגי. ומשמע דלכולי עלמא סככה לא בעי קרא ואפילו הכי דל חד לגופיה ולא מוקמינן ליה למנינא למאן דלא דריש תחילות ולא כמו שפי׳ הקונטרס בריש סנהדרין (דף ג:) גבי חלתא אלהים כתיבי בפרשה דפי׳ אין דורשין תחילות משום דאנטריך למומחה ועוד קשיא לפי׳ למאי דמסיק התם דלכולי עלמא אין דורשין תחילות ואמר שליה ר׳ יאשיה א״כ נכתוב קרא אל השופט דאי משופט לא הוה ידעינן מומחה כמו שפי׳ שם בקונטרס עלמו ור׳ ש'(יוחנן) (עלמו) לישנא דעלמא נקט כדאמרי אינשי מאן דאית ליה דינא ליקרב לגבי דיינא הרגיל ולא לגבי הדיוט וכיון דמשופט לא ממעט הדיוט א״כ הוי אתי למניינא אלא ודאי אפילו לא איצטריך למומחה אפילו הכי דל חד לגופיה דאין דורשין תחילות וכל הני דבריש סנהדרין _{(דף} ד:) דקרנות קרנת לטוטפות לטטפת ועשרה כהנים דסוף פרק קמא דסנהדרין (דף יד:) לריך לדקדק דדרשינן כולהו למניינא ולא אמרינן דאין דורשין מחילות: רבובה תהיה לצד. בירושלמי אמרינן טעמא דר"ש מן הדא קרייה וסוכה תהיה ללל יומם מחורב הרי אחת למחסה ולמסתור הרי שנים מזרם וממטר שנים ורבנן אמרי מזרם וממטר אחת:

וינומידנו

אימא כולי עלמא כי אתאי הלכתא למיגרע. והכא בדורשיז תחילות קמיפלגי. פירוש הא הרא חדא דאוקימתא אינאה אר לכומר כי אותא הורומה לכוב, הורא בדורים והחירות קיבובית, קובובית, בירים זה קוה הורא האינאקים. לגופיה. ורי שמעון סבר דרשינן ליה, ותנא קמא סבר לא דרשינן ליה. רב אמר טעניה דרי שמעון מהכא, זה היהי קבלה בידינו ומצאנו מפורש בתלמוד ארץ ישראל רבנן דקיסרי שמעין טעמייהו דרבנן וטעמיה דרי שמעון מהדין קרא. וסוכה תהיה לצל יומם מחורב. (למחסה ולמסתור) הרי אחת למעלה כסככה. למחסה ולמסתור. הרי שתים . לדפנות, מזרם וממטר, רבנן אמרי אחת רבי שמעון אמר שתים. אותו טפח היכן מעמידו, רב אמו י, כנגד היוצא, **כדגרסינן בירושלמי** רב אמר אותה של טפח צריכה שתהא משוכה מן הכותל טפח. אמרו רב כהנא ורב אסי

ג. וש"נן, ג) נלעיל ה: וש"נן, ד) נעיי שבת לו.], **ה**) [לקמן ו:] סנהדרין ד. נדה כו. ומוספי ספ"חו. ו) [קידושין יח: וש"ג], (1) ואע"ג דדפט" לא איקרי (1) ואע"ג דדפט" לא איקרי סוכה מ"מ מיתורא דהראי קופט מי מי מינונים זקרטי ילפינן לדפנו' עי' רש"י לקמן יב. במשנה ד"ה כשרין], ח) [סנהדרין ד:], ט) [סנהדרין ג:], י) בס"ח: בטיל, כ) [לקמן יח:], ל) [ל"ל דר"ג], מ) [נדל"ל ל) [ניליג בן, ל) [ניליג מלות], דמלוות], ל) [ניליג מלות], ס) [ל"ל לך], ע) [ל"ל

תורה אור השלם 1. (מב) בַּסְכֹּת תֵּשְׁבוּ שבעת ימים כל האזרח שָּבְצֵּוֹז יָבִּים בְּּלְ חָאֶוְן בְּיִשְׂרָאֵל יַשְׁבוּ בַּסְּכֹּת: (מג) לְמֵעַן יַדְעוּ דרֹתֵיכֶם כִי בַסְכּוֹת הוֹשַבתי את אותם מאַרץ מצרים אַני יָיָ אֱלֹהֵיכֶּם:

וְסָבָּה תִהָיָה לְצֵל יומם מחרב ולמחסה וּלְמִסְתּוֹר מִזֶּרֶם וּמִמְּטְר:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ועל מיעוטו וכו' בהקפדה הס"ד ואח"כ מ״ה וכל גורה: (ג) תום׳ כדקאמרינן בההוא שמעתא דרבי שמעון ורבן גמליאל דפליגי *סררי*

מוסף רש"י

דבר תורה. הלכה למשה מסיני בתורה שבעל פה (ערובין ד:). רובו. רוכ שערו, שאס יש צו דכר החולך כגון דם יבש ודיו וטיט יבש חפת יבש או שקשור רובו מחת מחת ומקפיד .(DU) שמצטער על לכלוך זה שנתמשת על לכמן הי שבראשו (שם). **ושאינו** מקפיד עליו. הוי כגופו ואע"ג דהוי כרוכו לא חיין (שם). וליגזר נמי על מיעוטו שאינו מקפיד משום מיעוטו הוקבי ביבוב בי המקפיד. דדמו לי דהאי אינו מקפיד אינו מהפיד. אי גמי נגזור נו, משום רובו שאינו מקפיד. דדמי להדדי, דהאי מיעוט והאי מיעוט שם). היא גופא גזירה. משום רובו המקפיד כדלמר (שם). ואגן ניקום ונגזר גזירה הא דאמרינן בכוליה הש"ם שחין גוזרה לגזירה, מהאי קרא נפקא ושמרתם את משמרתי (ויקרא יח) עשו משמרם, כלומר גזירה, למשמרתי לתורתי, ולא עשר משמרתי, לתורתי, ולא משמרתי למשמרת, שלא משמרת למשמרת, שלא יעשו גזירה לנזירה וריצה ושלישית אפילו טפח. ד.). יש אם למסורת. כמה שנמסרה כתב של

(חבות ה:) שנמסרה כמינמו לכמבו חסירה (סנהדרין ד.). יש אם למקרא. בתר קרייה אולינן דהיא עיקר (שם). דכולי עלמא יש אם למקרא. וכי מדלימ חד בסוכות לגופיה פשו להו ארבעה (שם ד:). סככה בעיא קרא. פשו להו ג' דפנות וגרעתא הלכתא לשלישית, ור"ש סבר סככה לא בעי קרא, דמקרא דמדלינן לגופיה נפקא, דהא בלא סככה לא מיקרי סוכה (שם).